

KORRALDUS

Tallinn

3. jaanuar 2023 nr 2

Valimisvahendite ja väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletanud valijate hääletamisedelitega ümbrike edastamise kord 2023. aasta Riigikogu valimistel

Korraldus antakse Riigikogu valimise seaduse § 15 lõike 2 punkti 5¹ alusel.

Üldsätted

1. Kord sätestab valimiste korraldajate ja jaotuspiirkondade logistikute tegevuse valimisvahendite ning väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletanud valijate hääletamisedelitega ümbrike edastamisel.

2. Käesolevas korras kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

2.1.turvavad valimisvahendid on:

- 2.1.1. hääletamisedelid;
- 2.1.2. hääletamisedelitega ümbrikud;
- 2.1.3. jaoskonnakomisjonide pitsatid;
- 2.1.4. turvaplommid ja -kleebised.

2.2.mitteturvad valimisvahendid on riigi valimisteenistuse poolt edastatavad:

- 2.2.1. pitsati täitmise vahendid;
- 2.2.2. ümbrikud;
- 2.2.3. hääletamisedelite saamise allkirjalehe plangid;
- 2.2.4. valimisringkondade kandidaatide koondnimekirjad ja kandidaatide üleriigilised nimekirjad;
- 2.2.5. valimiste käsiraamatud;
- 2.2.6. telefonide SIM-kaardid;
- 2.2.7. plakatid;
- 2.2.8. valimisjaoskonna asukoha suunaviidad;
- 2.2.9. jaoskonnakomisjoniliikmete nimesildid ja nende kinnitused;
- 2.2.10. luubid ja sirmid;
- 2.2.11. kontrollimata ümbrike hääletamiskast;
- 2.2.12. hääletamiskastide sildid;
- 2.2.13. turvakotid;
- 2.2.14. arvutitöökoht tööks valimiste infosüsteemiga (edastab teenusepakkuja).

2.3.valla- või linnasekretäri poolt ettevalmistatud ning jaoskonnakomisjonidele edastatavad valimisvahendid on:

- 2.3.1. hääletamiskastid;

- 2.3.2. oma valimisringkonna kandidaatide nimekirjad ja kandidaatide üleriigilised nimekirjad;
- 2.3.3. kõikide valimisringkondade kandidaatide koondnimekirjad väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletamisel;
- 2.3.4. hääletamistulemuste protokollid plangid;
- 2.3.5. hääletamisedelite arvestuslehed plangid;
- 2.3.6. COVID-19 desinfitseerimisvahendid, kaitsevahendid ja -kindad ning plakatid;
- 2.3.7. vahendid plakatite ja nimekirjade seinale kleepimiseks;
- 2.3.8. vajadusel mobiiltelefonid.

- 2.4. **hääletamisedelitega ümbrikud** on väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletanud valijate hääletamisedeliga ümbrikud. Igas valimisringkonnas teeb väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletanud valijate hääletamistulemused kindlaks üks riigi valimisteenistuse poolt määratud häältelugemiskomisjon;
- 2.5. **jaotuspiirkond** on piirkond, milles valimisvahendite valdadele ning linnadele edastamist ja hääletamisedelitega ümbrike häältelugemiskomisjonile edastamist korraldab jaotuspiirkonna logistik;
- 2.6. **turvakott** on riigi valimisteenistuse antud kleeperiba ja seerianumbriga ühekordseks kasutamiseks mõeldud kott. Vahendite suure koguse korral võib edastada turvatavad vahendid turvakoti asemel turvaploommide või -kleebisega suletud kastides;
- 2.7. **turvatavate valimisvahendite üleandmise leht** (näidis käesoleva korralduse lisa) on valla- või linnasekretäri koostatud valimisvahendite jaoskonnakomisjonidele üleandmise leht, millele jaoskonnakomisjoni esimees annab nende vahendite kättesaamisel allkirja.

- 3. Valimisvahendite ja hääletamisedelitega ümbrike edastamise jaotuspiirkonnad ning jaotuspiirkondade logistikud on määratud eraldi riigi valimisteenistuse korraldusega.

Valimisvahendite edastamine

- 4. Turvatavad ja mitteturvatavad valimisvahendid edastab riigi valimisteenistus jaoskonnakomisjonidele jaotuspiirkondade logistikute ning valla- või linnasekretäride vahendusel. Harju maakonna valla- või linnasekretärid saavad valimisvahendid otse riigi valimisteenistusest.
- 5. Riigi valimisteenistus pakib turvatavad valimisvahendid valdade ja linnade kaupa turvakottidesse ning annab turvatavad ja mitteturvatavad valimisvahendid üle jaotuspiirkonna logistikutele vastavalt nendega sõlmitud kokkuleppele ja Harju maakonna valla- või linnasekretäridele.
- 6. Jaotuspiirkonna logistik annab riigi valimisteenistusest saadud turvatavad ja mitteturvatavad valimisvahendid üle oma jaotuspiirkonna valla- või linnasekretäridele.
- 7. Valla- või linnasekretär jaotab turvatavad ning mitteturvatavad valimisvahendid ja edastab need enne eelhääletamise algust jaoskonnakomisjonidele.
- 8. Turvatavate valimisvahendite kättesaamise kohta annab jaoskonnakomisjoni esimees turvatavate valimisvahendite üleandmise lehele allkirja. Jaoskonnakomisjoni dokumentide, turvaploommide ja -kleebiste ning pitsati hoidmise ja kasutamise eest vastutab jaoskonnakomisjoni esimees. Valla või linna häältelugemiskomisjoni dokumentide ning jaoskonnakomisjoni pitsati hoidmise ja kasutamise eest vastutab valla- või linnasekretär.
- 9. Arvutitöökoha kättesaamise kohta annab valla- või linnasekretär teenusepakkujale allkirja. Arvuti ja sellega seotud tarvikute hoidmise ja kasutamise eest vastutab jaoskonnakomisjoni esimees.

Väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletanud valijate hääletamissedelitega ümbrike edastamine

Väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletamist korraldav jaoskonnakomisjon

10. Jaoskonnakomisjon pakib viivitamata pärast väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletamise lõppemist neljapäeval, 2. märtsil 2023. a kell 20.00, kõik valijate hääletamissedelitega ümbrikud valimisringkondade kaupa. Eraldi pakitakse Eestis hääletanud alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamissedelitega ümbrikud.
11. Hääletamissedelitega ümbrike pakkidele kirjutatakse, millise valimisringkonna ümbrikud need on ja kui palju neid on. Eestis hääletanud alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamissedelitega ümbrike pakile kirjutatakse „Alaliselt välisriigis elavad valijad“.
12. Jaoskonnakomisjon edastab neljapäeval, 2. märtsil 2023. a või kokkuleppel valla- või linnasekretäriga reede hommikul valla- või linnasekretärile kõik väljaspool elukohajärgset valimisringkonda hääletanud valijate hääletamissedelitega ümbrikud. Pakitud ümbrikud edastatakse valla- või linnasekretärile ühes hääletamiskastis, mis suletakse turvaploommide või -kleebisega.

Valla- või linnasekretär

13. Valla- või linnasekretär sorteerib jaoskonnakomisjonidelt saadud hääletamissedelitega ümbrikud ning pakib need valimisringkondade kaupa turvakottidesse. Eraldi turvakotti pakitakse Eestis hääletanud alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamissedelitega ümbrikud. Turvakotti pannakse paberilehel info valla ja linna nimega, kust hääletamissedeliga ümbrikud saadetakse. Turvakotile kirjutatakse valimisringkonna number ja nimi, kuhu hääletamissedelitega ümbrikud edastatakse ning turvakotis olevate ümbrike arv. Eestis hääletanud alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamissedelitega ümbrike pakke sisaldavale turvakotile kirjutatakse „Alaliselt välisriigis elavad valijad“.
14. Valla- või linnasekretär kontrollib, kas valimiste infosüsteemis olev vahetamisele minevate ümbrike info on vastavuses loetud ümbrike arvuga ning erisuste korral kirjutab valimiste infosüsteemi kommentaari. Vahetatavate ümbrike lehele tuleb märkida ka nende ümbrike arv, mis jäävad arvestamata.
15. Valla- või linnasekretär (v.a Harju maakonna valla- või linnasekretär) edastab turvakottides hääletamissedelitega ümbrikud oma jaotuspiirkonna logistikule reedel, 3. märtsil 2023.

Jaotuspiirkonna logistik

16. Jaotuspiirkonna logistik ning Harju maakonna valla- või linnasekretär sorteerib hääletamissedelitega ümbrikega turvakotid valimisringkondade kaupa. Eraldi paki moodustavad turvakotid, mis sisaldavad Eestis hääletanud alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamissedelitega ümbrikke.
17. Jaotuspiirkonna logistik kindlustab oma valimisringkonna hääletamissedelitega ümbrike transpordi ja turvalise hoiustamise vallas või linnas kuni üleandmiseni.
18. Jaotuspiirkondade logistikud ning Harju maakonna valla- või linnasekretärid toovad turvakotid, mis sisaldavad hääletamissedelitega ümbrikke riigi valimistenistusse laupäeval, 4. märtsil 2023 kell 11.00 algavale kokkusaamisele.

19. 4. märtsi 2023 kokkusaamisele toovad jaotuspiirkondade logistikud ning Harju maakonna valla- ja linnasekretärid hääletamissedelitega ümbrikega turvakotid. Valimisringkonna häältelugemiskomisjonide töö eest vastutav valla- või linnasekretär logistikuna saab punktis 17 nimetatud kokkusaamisel oma valimisringkonna hääletamissedelitega ümbrikega turvakotid. Valimisringkonna häältelugemiskomisjonide töö eest vastutav valla- või linnasekretär logistikuna hoiab oma valimisringkonna ümbrikke suletud turvakotis turvaliselt ja neid kokkusaamisele ei too.
20. Jaotuspiirkonna logistik, kes ei ole valimisringkonna häältelugemiskomisjonide töö eest vastutav valla- või linnasekretär logistikuna, ei saa punktis 17 nimetatud kokkusaamisel hääletamissedelitega ümbrikke.
21. Valimisringkonna häältelugemiskomisjonide töö eest vastutav valla- või linnasekretär logistikuna hoiab oma valimisringkonna ümbrikke suletud turvakotis turvaliselt kuni häältelugemiskomisjonile üleandmiseni.

Alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamissedelitega ümbrikud

22. Alaliselt välisriigis elavate valijate hääletamissedelitega ümbrikud pakib riigi valimisteenistus valimisringkondade kaupa turvakottidesse ja annab need üle Tallinna linna häältelugemiskomisjonile.

Valimisringkonna häältelugemiskomisjoni toimingud ümbrikega

23. Valimisringkonna häältelugemiskomisjonide töö eest vastutav valla- või linnasekretär saab punktis 17 nimetatud kohtumisel oma valimisringkonna turvakottides hääletamissedelitega ümbrikud ja edastab need vastavale häältelugemiskomisjonile hiljemalt valimispäeval, 5. märtsil 2023. a kell 12.00.
24. Saanud hääletamissedelitega ümbrikud, kontrollib häältelugemiskomisjon valijate nimekirjast, kas valija elukoht on selles valimisringkonnas.
25. Kui valijat ei ole kantud valijate nimekirja selles valimisringkonnas, jätab häältelugemiskomisjon valija hääletamissedeliga ümbriku arvestamata.
26. Kui häältelugemiskomisjon on saanud eksituse tõttu teise valimisringkonna valija hääletamissedeliga ümbriku, tuleb ümbrik edastada vastavale häältelugemiskomisjonile. Tekkinud eksitusest informeeritakse valla- ja linnasekretäri, kes hääletamissedeliga ümbriku turvakotti sorteeris, et ta saaks teha vastava kommentaari valimiste infosüsteemis olevale vahetatavate ümbrike arvestuslehele.
27. Valimisringkonna häältelugemiskomisjon avab välimised ümbrikud ning hoiustab sisemised hääletamissedelitega ümbrikud turvakotis turvaliselt kuni hääletamistulemuste kindlakstegemise alguseni valimispäeval, 5. märtsil kell 20.00. Sisemised ümbrikud avatakse ja hääletamissedelite välisküljele pannakse jaoskonnakomisjoni pitsati jäljend.

Valimisvahendite tagastamine

28. Jaoskonnakomisjoni poolt valimisvahendite valla- või linnasekretäridele tagastamise kord on sätestatud riigi valimisteenistuse hääletamise korraldamise juhendi 4.2 punktis.

29. Valla- või linnasekretäri toimingud valimisdokumentide ning valimisvahenditega ja dokumentide ning valimisvahendite riigi valimisteenistusele edastamise ja tagastamise kord on sätestatud riigi valimisteenistuse hääletamise korraldamise juhendi 4.5 punktis.

(allkirjastatud digitaalselt)

Arne Koitmäe

Riigi valimisteenistuse juht

LISA

NÄIDIS

Turvatavate valimisvahendite üleandmise leht

.....
 (valla või linna nimi)

Valimisjaoskond nr .....

Vahendi nimetus	Kogus
Hääletamissedelid	
Jaoskonnakomisjoni pitsat nr	
Turvaplommid nr	
Turvakleebised nr	

Andis üle:

.....
 Valla- või linnasekretär

Võttis vastu:

.....
 Jaoskonnakomisjoni esimees